

es castellet

bunyola

núm.1 febrer 86 100pts

es castellet

Editat pel

COL·LECTIU CULTURAL
SITJA

Depòsit legal: PM 779 - 1982

CONSELL DE REDACCIÓ:

Jaume Mateu Martí
Bàrbara Suau Font
Joan Mateu Gelabert
Jaume Cabot Mateu
Mª Antònia Mateu
Jaume Mateu Batle

COL·LABORADORS:

Joan Parets Serra
Viçens Serralta.

FOTOGRAFIES:

Guillem Mateu Gelabert

DIBUIX "REI QUET"

M. Angel Pujol

CORRESPONDENCIA:

Apartat de Correus 13
BUNYOLA MALLORCA

IMPRES ALS TALLERS
APOSTOL I CIVILIZADOR (Petra)

ELS ARTICLES FIRMATS EN AQUESTA
REVISTA SOLS EXPRESSEN L'OPINIÓ
DELS SEUS AUTORS.

* sumari *

Editorial	pàg. 3
Local	pàg. 4
Reportatge	pàg. 7
Entrevista	pàg. 10
Dossier	pàg. 12
Pluviometria	pàg. 15
Noticiari i humor	pàg. 16
Vuits i nous i cartes que no lliguen	pàg. 17
Amb porques paraules	pàg. 17
Cartes del lector	pàg. 18
Antigor enimatges	pàg. 19

portada

Aprofitant "Els darres dies", popularment "Carnaval", hem cregut oportú encapçalar aquest número amb un motiu adient.

Si bé al número introductor del més passat, anunciàvem que les portades serien dibuixos originals d'artistes de ca nostra, l'actualitat més immediata, ens obliga a fer un parèntesi a les nostres pretemcions i posposam aquesta entesa amb els artistes per al proper número.

Si hem escollit aquesta caracterització del Siurell com a màscara, es deu només a un criteri estrictament fotogràfic: amb ell no pretenim fer cap judici de valor sobre les desfresses que al llarg dels darrers dies han passejat pels nostros carrers.

crida a les col·laboracions

No hem fet res més que llevar l'àncora: el poc temps que fa que som al carrer no ens permet predir com anirà la travessia. No obstant, cal advertir, ja des d'ara, dels possibles perills que poden amenaçar aquesta barca, en forma de revista, sense caure ni en el tramendisme ni, sobretot, en el desànim.

Val a dir que no hem polsat l'opinió de massa gent per saber què els havia semblat el nou ES CASTELLET. Així mateix ens han arribat suggerències molt alligobadores. Suggerències que apunten cap a una millora ostensible de l'estètica formal de la revista: millor distribució dels articles, més claredat en els titulars, millor impressió, etc. Són detalls (i no per això de poca importància) que es milloren en aquest número i que millorarem en els successius.

De tota manera esperàvem més opinions sobre el contingut i no el continent. Opinions que haguéssim escoltat i que escoltàrem amb moltíssima atenció: la revista és patrimoni de tots. Més encara: ES CASTELLET ha de ser el pols que marqui la salut, en tots els aspectes de ca nostra. I això no és petulància.

Estretament lligat a aquest interès per la revista, tant de fons com de forma, hi han d'anar les col·laboracions. A ES CASTELLET el poden administrar i redactar cinc, sis, set persones; però qui realment "l'ha de fer" som tots. Si aquest grup gestor-redactor no es veu recolzat per un sector ampli, si no va rebent col·laboracions de les moltes persones que, ens consta, volen dir coses, aquest interès intensíssim que ara els empeny, dins uns temps relativament curt, se'n pot anar en norris. O en el cas contrari confeccionaríem una revista completament seva, i la vocació de quixots no entra entre les apetències de l'equip redactor.

Per això feim una crida general a tot aquell que amb un mínim de gust vulgui enviar-nos els seus escrits: a finau les plomes i, per què no, l'enginy i la crítica; espolsau la imaginació i la inventiva i exercitem, entre tots, el noble exercici de la comunicació i de la llibertat.

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

Una tradició en agonia

"Uns dels sants més populars de Mallorca. El festegen per tot arreu amb gran entusiasme. Es degut a que se'l té per advocat dels animals tant si són de pèl com de ploma; ja ho diu la canço:

Sant Antoni és un bon sant.
Qui té un dobler l'hi dóna,
perque nos guard s'animal
tant si és de pèl com de ploma"
(L'essència de Mallorca.
Andreu Estarelles Pascual)

Una vegada més, hem passat Sant Antoni. Una tradició que sembla avui, a Bunyola, estar en agonia. És trist veure morir una de les festes que antany era de les més participades i viscudes. Però demostra ésser així. Enguany, hi ha hagut molt poca col·laboració, però cal agrair-la. Una tre-calada de dimoniets i dimunions; un Sant Antoni que un moment donat va prendre els papers al rector (no sabem qui a qui), un grupet de nins i nines vestits de pagesos que duïen un ca, aucell, o paner de fruites a benefici i una desfilada de cavalls de les nostres escoles d'equitació; cal esmentar també que hi hagué una única carrossa representant una típica cuina mallorquina. Es pot considerar que uns salvaren els altres. Els cavalls van fer la festa llarga i,

atractiva i, els altres evitaren convertir-la en una desfilada únicament eqüestre.

La nostra més sincera enhorabona a tots els participants, i un clam demanant la col·laboració a tots els bunyolins. La festa té sentit quan vertaderament es sent i viu. Esperem que l'any que vé reviscoli.

Jaume M.

*saló de
perruqueria*

Marilena

PASSEIG A. ESTARELLES, 30
TLF 613283

Cooperativa

Ntra Sra de les Neus

preus ajustats al màxim
varietat d'articles de consum diari

DEFRESSES

Vicenç Sarralta

Fa temps, el carnaval no era només el truí d'uns quants dies, sino la mostra d'una societat a la que li agrada va la diversió i la picardia, aprofitant l'anomíat d'una màscara.

Els darrers dies s'esperaven amb impacència. El dijous jarder i el darrer dimarts, només es feia feina mitja dia, per preparar-se pel ball. N'hi havia que volien passar-ho bé, però d'altres hi anaven per a desbaratar-ho.

Segons els pobles, hi havia diferents costums per vestir-se. Així com a alguns es pintaven de colors ses caretes de cartó, els homes es desfrèssaven de dones i aquestes d'homes.

En haver sopat, els joves i missatges de les possessions sonaven les guitèrres, bandúrries i amb unes bones ximbombades ballaven fins mitjanit. Qualque madona de possessió els convidava a gr ixonera de brossat, mentre cantaven gloses com:

"Ara mateix hem arribat
a visitar l'amo Em Pere
si no mos donau greixonera
vos treurem d'aquest reinat".

Als allots els hi agradava "anar a fer s'arri". Collien una olla bruta, l'omplien de porqueries: fems, ous podrits, i la tiraven dins la casa de l'amo i cridaven "arri", posant-se a córrer, fugint d'ell.

També els hi agradava una broma molt pesada: enfarinolar amb aigua i farina la casa de les allotes més presumides que assistien al ball.

Uns dels homes que més pesaven, a nomenat "el carnaval" era enterrat cobrint-lo amb alls i sardines, senyal de que arribava la Quaresma. El duien dins un baul, mentres els defressats cantaven: "Plorau, plorau que ja és mort el carnaval".

El darrer dia, a alguns pobles cuinaven l'olla de fava parada amb ossos i orella de porc, una festa que preparava els estómacs per les llargues setmanes d'abstinència.

Els joves oferien caramellos a les seves allotes, i també, anaven als horts a collir la millor lletuga per a oferir-la a la seva estimada.

Els Temps han canviat, ara recordam, entre fresses i truí, tot això amb nostàlgies. La major part d'aquell ritual s'ha perdut, ja no respiram aquell ambient de festa pels carrers.

destil·leries
A. Nadal.s.a
tlf. 613008

Bunyola·Mallorca

Es Forn

ESPECIALITAT EN ENSAÏMADES

Dies passats, els mitjans de comunicació de les illes es feren resò d'un fet que tots ja coneixem: Els maltractes a un infant de 4 mesos.

La nostra intenció no és narrar el que tots ja sabem de sobra, sinó que volem que a partir d'un fet del qual ja poc podem fer per arreglar el mal aprenguem, qualque cosa, i, si fa el cas, que no es torni a repetir un així ni altres semblants.

Es evident que pel fet de viure a una comunitat, els culpables no només són els pares, sinó que també la societat, i, més concretament el poble de Bunyola. No el rector i les monges, ni el batle, ni els mestres i veinats sinó que, tots i cada un dels que vivim a Bunyola.

¿ Qui no havia vist el major dels fills, de nou anys, ajudant al seu pare a recollir el fems ? ¿ Qui no sospitava de que els infants, sobre tot els dos petits, estaven mal nutrits ? ¿ Qui no sabia que la família Montes habitava una casa sense condicions sanitàries mínimes ? ¿ Qui ignorava que el matrimoni Armando i Carmen bevien molt ?

En el primer no val posar per excusa que els qui tenen més de 40 anys, qui més qui manco va passar fam, a 7 anys ja feien feina i vivien de qualsevol manera. Avui en dia això no es pot acceptar. Per això, hem de fer un acte humà i reconèixer la nostra part de culpa com a poble.

¿ Com hem actuat davant aquets fets ? Avui en dia esteim avesats a arreglar-ho tot amb dobbers, inclús la nostra consciència. ¿ O no pensàvem que posant X pessètes a la bacina pels pobres, la responsabilitat passava a qui rebien els dobbers i així ja podíem tenir la consciència tranquil·la ? ¿ Pensàvem que denunciant l'exploració del nin major la responsabilitat passava a les autoritats ? Deiem: -No hi podem fer res, però, Ho intentarem ? Sense cap dubte, creiem que obravem així com pertocava, ses darreres que les coses arribassin a l'extrem que han arribat, no ens ho pensàvem mai que els infants fossin malmenats.

Tristament però, ens hem errat.

Idò, com calia actuar ? Nosaltres sabem que no som qui per dir: - Això s'ha de fer així o açà - i manco obligar a fer-ho, ni tenim una vareta que doni solucions als problemes; però pensam que, encara que la família Montes, en part s'auto-marginàs, les coses haguessin estat molt diferents si qualcú hagués pogut fer-se amic seus. Si en vers "d'aconsellar" als nostres nins que es fessin enfora del seu -perquè anava brut-, -perquè tenia pois - l'haguessim rentat, segurament aquestes persones (malaltes per l'alcohol) haurien vist que el poble no "passava" d'ells i, per ventura, haurien intentat respondre com la societat ho demanava.

Quan aquesta família torni a Bunyola, sabrem donar-li una altre oportunitat ? La'ns donarem a nosaltres mateixos ?

perruqueria CATY

C/ PARE BARTOMEU, 6 TIF. 61 39 65

DIMENSION
CERAMICA

la millor exposició de Mallorca en

RAJOLS

i

PAVIMENTS

Exposició: c/ Balanguera 15, tlf. 450653-450712
Magatzem: c/ Poima 9-A, tlf. 207811. Polg. La Paz

ALCOHOLISME

RAMON DRAPER MIRALLES

L'article que a continuació publicam el rebérem pocs dies abans de treure el nº 0 de ES CASTELLET. El seu autor és Ramon Draper Miralles, resideix a Barcelona; és escriptor especialitzat amb temes de marginalitat social, autor de varis llibres i nombroses col·laboracions a la premsa nacional; "El periódico", "El correo catalán" i "Cambio/ 16". Darrerament ha publicat el llibre "Me llamo Ramón y soy alcohólico" a Plaza & Janes, una història damunt la crua realitat de l'alcoholisme. Ramón Draper es defineix com a malalt alcohòlic, amb un parell d'anys de sobrietat, i té gran interès per el problema de l'alcoholisme, ens fa saber que actualment a l'estat espanyol funcionen dos-cents grups d'alcohòlics anònims (sis a les Balears) que, de forma totalment gratuïta, ajuden als malalts alcohòlics a recuperar-se.

A tot el món està admès que l'alcoholisme és una malaltia i no simplement un vici. El tan debatut dilema de si l'alcohol és bo o dolent ha restat completament aclarit i establert que ingerit amb moderació no pot ocasionar problemes, però que l'hàbitud exagerada pot convertir una persona en una autèntica desferma humana.

Una definició sobre l'alcohol, dictada per el màxim organisme sanitari mundial, -l'Organització Mundial de la Salut-, diu: "L'alcohol és una droga d'acció intermèdia, per naturalesa i intensitat, entre les drogues que produeixen toxicomania i creen hàbit".

Virgueries

LO NOU EN ROBA PER A TOTS I
DESFRESES

ES MERCAT, TRAST 14

BAR CENTRAL
col·labora

No s'ha demostrat que la malaltia de l'alcoholisme es transmeti genèticament, però en una llar on un dels cònjuges sigui alcohòlic, hi ha un elevat percentatge de que contagi entre pares i fills, ja que està demostrat que la figura del pare, tan en el que és bo i en el que és dolent, normalment, és imitada pels fills. No solament l'habit és el desencadenant de la malaltia, ja que aquest generalment, de no estar condicionat per una alteració emocional condueix a problemes físics, no per això sense interès, però menys destructius que els psíquics.

Es important saber que l'alcohòlic no neix essent-ho, sino que una serie de factors emocionals el converteixen en això. No és determinable a quina edat sorgeix el problema amb totes les seves conseqüències - tot i que l'index més elevat de malalts alcohòlics es dona entre els trenta i quarante anys-, després d'haver recorregut un procés des-

tractiu molt dolorós. Malgrat això, cada dia són més els joves que arriben a aquest punt. Són paraules d'un alcohòlic: "Es pateix moltíssim abans de conèixer la nostra veritat que som malalts alcohòlics".

Des d'un temps ençà ha augmentat la consciència social vers el problema de l'alcoholisme - sens dubte el problema social més greu del nostre temps - ja que, no afecta només al malalt com a individu, sino també a tots els qui l'envolten. Les estadístiques oficials determinen que s'acosten als quatre milions de malalts alcohòlics en tot Espanya (mig milió són dones), això suposant que no hagi estat superat aquest nombre.

Això equival a dir que més de deu milions d'espanyols, bé directament (els malalts) o indirectament (els familiars), viuen en el problema de alcoholisme.

L'associació mundial d'Alcohòlics Anònims, disposa d'un interessant test per a determinar la presen-

cia de la malaltia de l'alcoholisme, el qual només pot ésser respost pels mateixos interessats:

- 1.-¿Has tractat alguna vegada de deixar de beure durant una setmana o més temps, sense conseguir-ho?
- 2.-¿Et molesten els consells d'altres persones que han tractat de convèncer-te que deixis de beure?
- 3.-¿Has intentat alguna vegada de controlar te canviant d'una beguda a una altra?
- 4.-¿Has begut qualque vegada a primera hora del matí, durant el darrer any?
- 5.-¿Tens enveja de les persones que poden beure sense que això els planteji dificultats?
- 6.-¿Ha empitjorat progressivament el teu problema amb la beguda durant el darrer any?
- 7.-La teva manera de beure, ¿ha creat problemes a casa teva?
- 8.-En les festes familiars o socials en les que la beguda és limitada, ¿tractes d'aconseguir-ne d'extra?

Ca Les Metzesses

des de sempre per a Bunyola

C/ MESTRE COLOM, 2

C/ MARE DE DÉU DE LES NEUS, 18 TLF 613067

carnisseria i comestibles

Guillem i M. Carmen

RECTOR MARRÓIG, 10 • PASSEIG A. ESTARELLES S/N

9.-Malgrat que sigui evident que no pots controlar-te, ¿has continuat afirmant que pots deixar de beure per tu mateix quan vulguis fer-ho?

10.-¿Has faltat al treball durant el darrer any a causa de la beguda?

11.-Has tingut alguna vegada "lapsus mentals" a causa de la beguda?

12.-¿Has pensat qualque vegada que podries tenir més èxit en la vida si no beguessis?

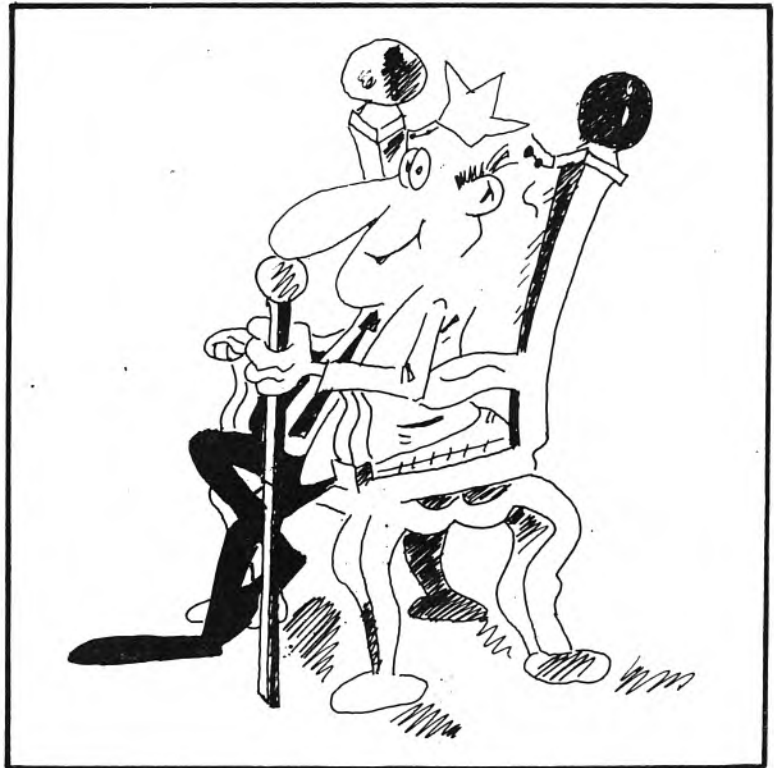
Has respost "sí" a 4 ò més preguntes? Si és així, les probabilitats són de que ja tens un seriós problema d'alcoholisme, o que el tindràs en un futur pròxim. ¿Per qué assegurin això els Alcohòlics Anònims? senzillament, perquè l'experiència personal de cents de mils d'alcohòlics recuperats en llurs grups, els ha ensenyat algunes veritats bàsiques respecta als símptomes en la forma de beure que acaben arrossegant a la malaltia.

Per a qualsevol informació respecta d'aquest tema o per a

conèixer l'ubicació dels grups Alcohòlics Anònims, podeu dirigir-vos a "A.A." A partat de correus I.015, a 07080 Palma.

o trucar al teléfon (971) 23,11,69 on seureu gratuïtament informats de tot el que comporta la malaltia de l'alcoholisme i la seva recuperació.

El Rei QUET

El Rei Quet, és el rei de ES CASTELLET. Un rei polític, anàrquic, burgès, idealista, molt contradictori, però que en definitiva es preocupa pel poble i subdits.

Comercial Bunyola

ELECTRODOMÈSTICS-VENDA D'ARTICLES EN GENERAL

C/ MARE DE DÉU DE LES NEUS 11. TLF 615038

VIDEO

T A C C

FOTOGRAFIA

Passeig Antoni Estarellas, 14 BUNYOLA Telf. 61 30 88

De tertúlia amb en Guillem Borràs

A la darrera reunió del consell de redacció ens trobàrem que el personatge que teníem pensat per la tertúlia ens va fallar, no l'havíem pogut localitzar. Necessitavem una altre persona, havia d'ésser interessant i bo de localitzar, després de pensar-ne un parell ens decidírem per en Guillem. Vos demanareu per què. Idò perquè pensàrem que sortia un poc del clàssic personatge, perquè és jove, i un jove que va decidir, un dia, no dependre de ningú, posar un negoci i tirar en avant per ell tot sol. Un empresari jove del poble que va haver de vèncer dificultats que no trobam habituals.

-Ei tu! venim a fer tertúlia perquè surtis a ES CASTELLET.

-Ja! (mostrant el dit) puja aquí i veu ràs Porto Pil

-Eh, va en sèrio, una de les tasques que ens hem proposat en aquesta nova etapa de es Castellet és recoltzar els joves de Bunyola, ¿Què trobes?

-Estrany! ho trob estrany.

-Per què? trobes que els joves no ho han de mester?

-Si que ho han de mester, des de el meu punt de vista a els joves sels hi veu, en el fons, ganas de fer coses, però necessiten organitzar-se, necessiten una mà que els ajudi a treurer-ho. Per exemple, hi hauria de haver qualcú que pogués organitzar els joves per anar a passar uns dies d'estiu tots plegats a part o banda, però sense dirigismes. No tot és tele, futbol i jugar a cartes, molts ja ho han vist així.

-¿I tu que no series capaç d'organitzar-ho?

- Jo totsol, per això no serviria.

-Idò, ¿Com és que t'aficares en això tu, tenies futur a l'hosteleria, te queien propostes de feina per tot arreu.

-Ja n'estava fins els c... d'hosteleria, feia temps que tenia ganas de deixar-ho però, per influències familiars continuava fins que un dia vaig dir -Ja s'ha acabat-

- I?

- I vaig estar X temps sense fer res però vaig veure que allò no podia durar molt; vaig pensar que necessitava una cosa que em donàs independència personal i econòmica.

- Però, aquest negoci no te deu donar molta independència personal¿No és un poc esclau?

JOAN
FUSTERIA MECÀNICA

Fusteria en general - Mobles de Cuina

Particular:
Cl. Aigua, 8

C/. Estació, s/n
Tel. 61 34 31
BUNYOLA

BAR PARIS

- No, això em dona feina i amics. Al mateix temps que faig feina estic de festa amb sos amics.

- Sabem que trobares moltes traves i dificultats; ¿No és així?

- Sí, tot era una. Vaig lluitar molt ja que hi havia un grup de gent que s'oposava a que instal·làs el meu negoci. Com més s'enpenyaven a enfonsar-me més m'animava. Després d'una llarga coa de mesos d'espera vaig obrir un cinc de Octubre sense tenir-les totes segures.

- I ajudes?

- Molta de gent; la millor, la d'aquelles persones que m'orientaven en un camí a seguir per vèncer les dificultats.

- Si haguessis tengut quaranta anys, ¿Haguessis tengut aquestes dificultats?

- Hagués estat més bo de fer.

- ¿Es un negoci per joves?

- No pretenc que ho sigui. Tenc una clientela sana, tot és legal i no tenc res a amagar. M'agradaria, i segurament ho faré un dia, convidar a tots els vells del poble a fer una copeta; padrins i néts plegats prenent un "piscolabis".

- Les olives i les dones fora vila són més bones ¿Comparteixes aquest pensament?

- A ca meva, són molt bones les olives, i les dones encara els hi trob més, encara que, si arriba un potet del veïnat segurament que també serà bo.

- De la infantesa ¿Què llevaries?

- Quan anava a escola i veia un vellet o un moixet pensava:

- que estan de bé anar a escola no m'agradava; llevaria les garrotades dels mestres, les que rebia jo i les que rebien els altres.

- ¿Si tornassis nèixer que faries?

- "A ver venir"!

- Molt bé Guillem. Nosaltres ja hem acabat la corda, ja no sabem que demanar-te. Aviat veuràs els teus pensaments escrits amb lletra impremta.

- Eh! No! Això no ha sortit bé, si trobau que he de sortir a ES CASTELLET estic d'acord, però així no. Ha estat massa improvisat, no hem fet tertúlia, tornau un altre dia i amb més calma, amb un cafetet davant xerrarem amb tranquil·litat.

- ADEU!

Una vegada tornats reunir els de Es Castellet pensàrem si havíem de fer cas a en Guillem, per això de -una altra vegada-. Ens agradaria tornar-ho fer amb més calma, però, el temps corre, Es Castellet s'ha de dur a imprimir i la tertúlia ja està feta.

Segur que en Guillem serà el primer sorprès; veurer-se damunt la revista ES CASTELLET

col·labora amb:

 **es
castellet**

legeix: _____

 **es
castellet**

SA PELADORA COSTA DE S'ESTACIÓ

NOTES HISTÒRIQUES

els esclaus

Joan Parets Serra

Dites notes històriques foren recopilades per Mn. Joan Vich i Salom (1) natural de Santa Maria del Camí i arxiver diocesà. Unes quantes vegades vaig visitar el seu arxiu particular i vaig poder copiar totes les fitxes referent a Bunyola que avui, conservant la mateixa grafia, transcriu per ES CASTELLET.

1540. Bunyola Bateig. Arxiu Episcopal.

Fonch batiat 15 de maig en Miquel Fill de Na Simona esclau de en Gabriel Palou.

A 15 de novembre foch batitjat en Domingo fill de Na Nadalla de en Jordi Palou.

1545. Esclaus de Bunyola.

Bapteci una filla de la esclaua de Mossen Prats...

Batig d'una esclaua de moss. Garcia.

Plecs de Bateigs de Bunyola. Arxiu Episcopal.

1563. Esclaus de Bunyola.

- bateig d'un esclau del Mag. Mossen Palay Fuster -major-
- a una filla de na Johana esclaua de la Senyora Margarita Garcia

1565. Çaforteza Tagamenent.

Una esclaua.

A XXIII de mars batetjà dit vicari una filla de Catherina esclaua del Mag. Senyor Matheu Forteza y Tagamenent agué nom Beneta. Compare Martí Mercés. Comare Antonina Ugueta.

Arxiu Episcopal. Plecs. Bunyola

1565. Çaforteza Tagamenent.

Bateig d'un esclau.

A 20 de janer baptejà lo Reverend Mestre Jaume Ques Prevere, Doctor en Theologia un esclau del mag.

Senyor Matheu Forteza Tagamenent, agué nom Pere Johan - Compare lo Mag, senyor Guillem Forteza. Comare la Magnifica Sra. Llucrecia Dameto.

Plecs de bateigs de Bunyola. Arxiu Episcopal.

fusteria mecànica

FRANCISCO YUSTE

mobles de cuina-decoració

PASSEIG ANTONI ESTARELLES, 11 TEL. 613499

peixeteria MALLORCA

PEIX FRESC, CONGELAT I MARISC

ES MERCAT

1565. Bunyola. Esclaus.
Dels plecs de Bateixs de Bunyola - Palau Episcopal- Arxiu el XX de Jané bapticá lo Rdo Mestre Jaume Ques prevere y doctor en theologia a un esclau del Mag. Senyor Mateu Forteça y Tagament agué nom Pere Johan - compare lo mag. senyor Gillem Forteça. comare la magnífica senyora Demeta. et XXVI de novembre... una filla de Rafela esclava del magnf. senyor Mateu Forteça. Olivas a Bunyola... a 1565.

1568. Item a 24 de novembre lo Rector una filla de Rafella esclava del Sr. Matheu Forteça. Dia la de junio Sant Judas.

1569. Esclaus a Bunyola.
Lo Rector bapicá un fill de Catharina esclava del Sr. Forteça de Raxa. Plecs Arx. Episcopal.

1569. Els esclaus de Bunyola.
A 25 de Novembre -dit rector bapicá una filla de Tecla esclava del Magf. Mossen Bartomeu de Santa Cilia. Plecs de Bateixs -de Bunyola- Arxiu Episcopal.

1571. Esclaus de Bunyola.
Bateig d'un esclau de Mag. Francesch Muntaner - nom Antoni Miquel 12 octubre. Plecs del arxiu Episcopal.

1571. Bateig d'un nin fill d'en March Sta. Silia. a 30 octubre un fill del Iltre, Lorenzo Sta. Silia.

1584. Sigle XVI. Bateig d'una filla de March Santesilie.

A les hores els Santesilies d'Aufabia-Deixaven la petjada de la seva sang- ja per deseretata, ja mitjensant esclaus nats Casa per llibertins a que primer donen llibertat - i amb ella el llinatge.

1584. Esclaus Bunyola.
A 25 de febrer - bateig d'un fill de Joan Palou Libertí - se mare Perete - ha nom Cathalina - Padrins Jordi Palou, padrina la senyora Praxedis Palou.- Plech - de Bateixs- Arx. Episcopal.

1562. Confirmació de una esclava.
Lo Bisbe Arnedo confirmà a Matiana Palona filla de etc. cativa de moss. en Joanot Palou. La mare Simona. Padri Johan Palou. Laus Deo Plecs de Bunyola - 1562.

COMPARES I COMARES

Bunyola. Als llibres de Bateixs de dita parroqui - a uns plechs de 1504- s'anomenen padrins, padrines als dos o tres qui acompanyen el bapitcat- i als tres o quatre lo cinc doncells qui tambe acompanyaven. La formula era: Item un bateig del compare en Bernadi Monserat. Lo nom del minyo.

(1)BOOM 99 (1959) 40-41; BSAL 31 (1958-1959) 600-602; GEC, v. XV, p 419.- Barcelona, 1980 i Guillem COLOM i FERRA; Mn. Joan Vich i Salom.- in Fills Il-lustres de Santa Maria del Cami.- s.l. (Ciutat de Mallorca): Escuela Tipogràfica Provincial, 1961 p. 9-15.

**TOMEU
MATEU**

fusteria mecànica

FUSTERIA EN GENERAL - MOBLES DE CUINA

C/. Estació, 21 Tel. 613831 BUNYOLA

carnisseria *A. Dols*
sa plaça

ELISABET ABEYÀ

**LA BRUIXA QUE VA PERDRE LA GRANERA
I ALTRES CONTES**

IL·LUSTRACIONS: LUÍS JOVER

L'Editorial Moll acaba d'editar el llibre "LA BRUIXA QUE VA PERDRE LA GRANERA I ALTRES CONTES", un llibre pensat i escrit per als nins i nines que ja poden llegir totsols.

Si sempre és bo i gratificant assistir al naixement d'un nou llibre de literatura infantil en català, més ho és si el seu llenguatge s'adequa a la parla mallorquina i més encara si l'autora, N'Elisabet Abayà, és una veinada nostra.

Al llibre el componen set contes: el que dona títol al recull, "La princesa que dormia", "Els nanets", "El màgic", "La princesa dels cabells d'or", "El cavall d'En Toni" i "N'Elionor". Els contes, d'un llenguatge planer però no manco bell, molt assequible al vocabulari que manejen els nins i nines de 6 i 7 anys, estan escrits en lletra manuscrita i els acompanyen catorze dibuixos originals de Luís Jover.

En definitiva, un llibre que feia falta (la literatura infantil en català no és massa extensa), un bon punt de partida per a l'encontre del nín amb la literatura. Tant de bo que fos l'inici de molts de jovenets a la lectura continuada en català.

Enhorabona, Elisabet i que no sigui el darrer.

NOTA DE LA REDACCIÓ.

En el present número, com haureu vist, hi falten les seccions d'esports i d'entitats culturals. Això és per nos de que les persones que ens havien de proporcionar la informació no ho han fet per motius justificats. Esperam que en el proper número vos podrem parlar del Grup de Teatre i de qualque entitat esportiva.

EL NIDO, S. L.

sabons-detergents-lleixius

BUNYOLA (Mallorca)

Telef. 61 31 21

Floristeria

Es Cossiòl

MERCAT , 10

El rei QUET

pluviometria

Mes de gener:

Dia 5.....	5 l. per m ² .
Dia 9.....	2 l. per m ² .
Dia 28.....	12 l. per m ² .
Dia 29.....	8 l. per m ² .
Dia 30.....	61 l. per m ² .
Dia 31.....	30 l. per m ² .

Mes de febrer:

Dia 1.....	10 l. per m ² .
Dia 4.....	2 l. per m ² .
Dia 6.....	7 l. per m ² .
Dia 7.....	1 l. per m ² .
Dia 13.....	8 l. per m ² .
Dia 14.....	25 l. per m ² .

CA'S BOLLETI

DROGUERIA, FERRETERIA, SABATERIA I ARTICLES VARIS

noticiari

Vos feim a saber que es despatxaren 189 exemplars del nº 0 de ES CASTELLET. Aquesta vegada ha anat bé perquè costava 150 ptes. però a partir d'ara n'haurem de vendre un mínim de 250 per poder treure per les despeses. Col.laborau i ho conseguirem.

DIUMENGE 26 de gener davant el quarter, dos cotxes (seat 600) xocaren frontalment. Els mals materials estan pendents de valoració; els mals personals: Sustos, i, ferides que s'arreglaren amb un parell de punts. -Déu ens guard de més grosses-.

DIVENDRES 31 a devers les cinc començà una bona pluja de gel, amb un parell de minuts ho deixà tot blanc, d'aquest dia ençà quasi a diari ha plogut i ha fet fred.

DILLUNS 3 de febrer, el tren va enganxar un cotxe al pas a nivell de l'estació, no hi hagué mals de importància.

DIJOUS 6: Males notícies als diaris de les illes, una família resident a Bunyola és desagradable notícia.

DIVENDRES 7: L'horabaixa a l'escola la festa de "carnaval" per els escolars. El vespre trull a la plaça per a tot el poble, la participació, pentura no va esser tanta com altres anys, però, l'humor i l'originalitat es feren present en moltes comparses, el fred va fer que la gent es retiràs prest.

DARRERS DIES: Veim qualche compar sa, es veu que el fred enguany ha fet tornar anques arrera a molts.

DIMECRES 12: Pujant al poble, a baix de l'estació, s'ha aixecat una estructura metalica per una nau que serà per unes instal·lacions de la casa Renault.

humor

Una vegada, fa anys, el batle, també de fa anys, no va porer ainar a presidir un plenari de l'Ajuntament i va delegar en el segon batle, bon home, poc amic de debats i polèmiques polítiques, perque ocupàs el seu lloc. La sessió a penes va durar uns minuts ja que el qui presidia, quan va veure que es començava a discutir, es va aixecar i fent dues manballetes va dir amb un castellà molt nostre - she levanta la sheshion poi no entendeishe-.

bar

CA'S PELLER

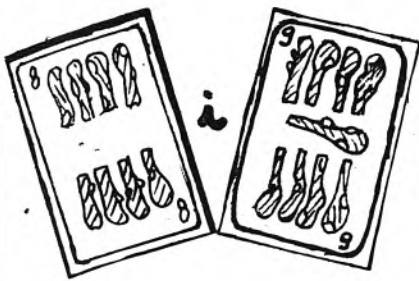
C/. SANT MATEU, 5

Supermercat SPAR

varietat d'articles

G. QUETGLES ESTARENELLES . . M. COLOM BOSCH

C/ MESTRE COLOM 12 TLF. 613178

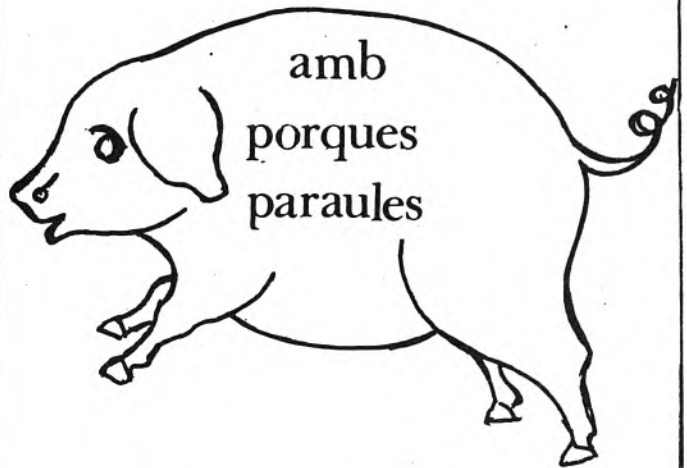

*i cartes que
no lliquen.*

Opinam que s'haurien de fer gestions amb els propietaris del pan teó de D. Josep Sastre per tal de trobar una solució, ja que, dins la nova i bella simetria del nostre cementiri, és una nota discor dant.

Se està aixecant una nau a l'hort de ca'n Nadal (devora so n'Amalondra); ens estranya que es permeti fer aquesta casta de construcció en un lloc com aquell, suposam que deuen tenir els permissos corresponents i que, el nostre ajuntament haurà tengut en compte el conjunt paisatgístic de l'entorn per tal de que no resultàs mal pa rat.

Amb la renovació que es fa de les voravies només es canvien les rajoles, si el "bordillo" no està a nivell o està espenyat, qué fan?

Seguint la pista de l'IVA dels paquets dels reis hem descubert que va anar a parar a un restaurant de Valldemossa, a ca un tal Pedro, esperam que els hi fés bon profit.

Els aficionats al futbol masculí, demanen que posin jugadors conflictius, d'aquests que l'armen per no res, diuen que, no només s'han d'encalentir quan juguin les al.lotes.

Atenció.- Extraviada capelleta, la tia Maria tocava tenir-la la setmana passada; per favor, passau sa capelleta.

L'Stop de l'estació segueix sense respectar-se, l'altre dia el tren en va enganxar un, no l'escollonà però si l'acollonà.

Ca S'espardenyer

SA PLAÇA

SA BOTIGUETA

Resposta del GOB-Bunyola a "un simpatitzant de més fets i manco paraules"

Nosaltres, com ho va fer el qui firma amb un pseudònim tan viscós com aquest, també volem aprofitar aquesta ocasió per donar a conèixer la nostra satisfacció per l'aparició de nou d'aquesta revista. Però també replicar a dit "simpatitzant".

Senyor, el que vostè pensí que ningú es preocupàs de fer campanya contra les cuques de pí és només part de la veritat, que s'ha de contar sempre completa. Perque, és vera, no varem fer campanya, però varem penjar a distints indrets de Bunyola trampes contra la papallona. Ho podrà comprovar fàcilment als primers kilòmetres del camí de Sa Comuna, són uns caixonets marrons amb una bossa transparent plena de polsina blanca: son papallones de processonària que caigueren dins la trampa (no pogueren completar el seu cicle reproductiu).

Nosaltres no anirem a tirar a les bosses de pí, per la senzilla raó de que no som escopeters, odiam els trons i no volem mal als arbres.

Amb el que sí estam d'acord amb V., és en la necessitat de que els col·lectius que obtenguin subvencions del nostre Ajuntament, donin com a contrapartida un servei que revertesqui a la comunitat.

Amb tot això li volem dir que la seva idea respecte a la nostra activitat està rovellada, que el GOB-Bunyola xerra molt però també fa coses, més de les que V. creu.

Si vol informació i és realment "simpatitzant" del nostre quefer, escrigui manco cartes a Es Castellet, vengui a les nostres reunions, parli amb nosaltres. No feim cap sorteig d'un cotxe, però som amics i ho passam molt bé. I perque duri, votarem No a la permanència dins l'OTAN.

GOB-Bunyola

J. Estany

C/ SANT MATEU 11

perruqueria

CA'N TONI

C/ SANT PERE 8

Beneïdes de Sant Antoni de fa més de trenta anys. Com veis a aquesta carrossa de Sant Antoni amb àngels, la participació de nins i sobretot de majors era més que l'actual. Hem de dir també que en aquell temps hi havia més bestiar.

**deliciosos
productos**

007

JUAN CABOT BRUNET

Calle 16 de Julio - Naves Serman, 1 - 20
Teléfono 29 41 17

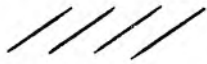
Polígono La Victoria
PALMA DE MALLORCA

CAIXA DE PENSIONES

"la Caixa"

1.º No és carnaval. En aquell temps per tot arreu els homenatges al règim de Francisco estaven a l'ordre del dia. Una imatge de la nostra plaça impensable avui dia.

2. Sembla una manifestació en contra de la OTAN i és precisament tot el contrari. És celebració el dia de la Victòria.

